

6.5.2025

Rahoitusmarkkinaosasto
Rahoituspolitiikkayksikkö
Erityisasiantuntija Helka Liu

Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien Valtion eläkerahastosta talousarvioon tehtävien siirtojen lisäystä

Vastaukset sosiaali- ja terveysvaliokunnan esittämiin kysymyksiin koskien Valtion eläkerahastosta tehtäviä lisäsiirtoja valtion talousarvioon.

Miten toteutetaan?

Pääministeri Orpon hallitus linjasi 23.4.2025 puoliväliriihessä julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029. Puoliväliriihessä linjattiin, että Valtion eläkerahastosta valtion talousarvioon siirrettävää määrää nostetaan nykyisestä vuosittain 1,2 prosenttiyksiköllä siten, että vuoden 2028 siirto on 46,2 % eläkemenosta. Lisäksi vuodelta 2027 Valtion eläkerahastosta tehtävää siirtoa lisätään kertaluonteisesti 18,7 prosenttiyksikköä siten, että vuoden 2027 valtion talousarvioon rahastosta siirrettävä määrä on yhteensä 63,9 % valtion vuotuisesta eläkemenosta.

Valtion eläkerahastosta annetun lain (VER-laki) nykyiset siirtoja koskevat säännökset on vahvistettu lain muutoksilla vuonna 2022. Talousarvioon siirrettävä määrä eläkemenosta oli vuonna 2023 40 %, vuonna 2024 41 % ja on vuonna 2025 42 %. Vuodelle 2026 määrä on voimassa olevan lain siirtymäsäännöksen mukaan 43 % ja vuodelle 2027 44 %. Vuodesta 2028 alkaen määrä on lain mukainen 45 %.

Siirrot muuttuisivat vuosittain seuraavasti puoliväliriihessä esitettyjen talousarviosiirtojen osalta:

2025, siirto pysyy ennallaan 42 %.

2026, siirto kasvaa 43 %:sta 44,2 %:iin.

2027, siirto kasvaa 44 %:sta 63,9 %:iin (1,2 prosenttiyksikön vuosittainen siirto + 18,7 prosenttiyksikön lisäsiirto).

2028, siirto kasvaa 45 %:sta 46,2 %:iin, jonka jälkeen vuosittainen siirto pysyy 46,2 %:ssa myös tulevina vuosina.

Esitys toteutetaan virkatyönä laatimalla hallituksen esitys lakimuutoksesta, joka annetaan eduskunnalla budjettilakina vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä syyskuussa 2025.

Miten on juridisesti mahdollista?

Valtion eläkerahastosta annetun lain (1297/2006) 6 §:n 1 momenttia muutetaan vastaamaan edellä mainittuja siirtoja. Teknisen lakiehdotukseen kirjaamisen yksityiskohdat ovat vielä työn alla.

Juridisesti siirrot ovat Valtion eläkerahastosta annetun lain 1 §:n mukaisesti mahdollisia, sillä siirroilla tasataan valtiolle aiheutuvia eläkemenoja.

Mitä vaikutuksia lisäsiirroilla on?

Lisäsiirtoja tehdään vuosittain noin 66 miljoonaa vuosina 2026–2029. Lisäksi tehdään noin 18,7 prosentin lisäsiirto vuonna 2027, joka on euromääräisesti noin 1050 miljoonaa euroa. Lisäsiirroilla valtion talousarvioon katetaan valtion eläkemenoja, jonka seurauksena valtion velanottotarve vähenee.

Talousarviosiirron kasvattaminen vähentää tuleviin eläkkeisiin kerättävän puskurirahaston tasoa ja siirron kasvattaminen voi johtaa rahaston koon supistumiseen, mikäli rahaston sijoitustuotot jäävät odotettua matalammiksi. Tarkempia arvioita vaikutuksista Valtion eläkerahastoon pidemmällä aikavälillä on tarkoitus tehdä hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä.

Valtion eläkerahaston varallisuus oli vuoden 2024 lopussa markkina-arvoltaan 24,2 miljardia euroa (22,8 miljardia euroa vuonna 2023). Rahaston sijoitustuotot olivat vuonna 2024 hyvät, noin 9 %. Vuosien 2015–2024 keskimääräinen vuosituotto oli nimellisesti noin 5,5 %. Vuonna 2024 rahastosta siirrettiin valtion talousarvioon 41 % valtion vuotuisesta eläkemenosta. Talousarviosiirto oli euromääräisesti noin 2,3 miljardia euroa. Rahastoon tuloutettiin eläkemaksuina ja muina maksuina noin 1,7 miljardia euroa vuonna. Negatiivinen nettomaksutulo VER:lle (saadut eläkemaksut vähennettynä talousarviosiirrolla) oli vuonna 2024 - 565 miljoonaa euroa ja sen odotetaan kasvavan huippuunsa 2030-luvulla, jolloin negatiivisen nettomaksutulon odotetaan olevan yli miljardi euroa.